

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia 09 maja 2011 r.

**Pani
Ewa Mes
Wojewoda Kujawsko-Pomorski**

LBY-4101-02-04/2011
P/11/176

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę w Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi występujących w 2010 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 11 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą. Formułując powyższą ocenę NIK uwzględniła prawidłową realizację objętych kontrolą zadań, polegających na:

1. Wprowadzeniu procedur wewnętrznych związanych z udzielaniem pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi w 2010 r. zgodnych z wytycznymi Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) oraz Ministra Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS).
2. Powoływaniu na wniosek właściwego wójta, burmistrza, komisji ds. szacowania szkód na terenach rolniczych, które zostały dotknięte przez powódź w 2010 roku oraz terminowym przekazywaniu zweryfikowanych protokołów do gmin. Komisje były powoływane zgodnie z § 6 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 roku w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa².

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. Nr 22, poz.121 ze zm.

3. Informowaniu gmin o trybie i warunkach pomocy powodzianom w formie zasiłków celowych oraz możliwości ubiegania się o dotacje. Minimalny termin przekazania informacji wynosił 1 dzień od daty wpływu wytycznych z MSWiA, a maksymalny 5 dni. Ponadto na stronie internetowej Urzędu w zakładce zagrożenie powodziowe zamieszczano informacje, wzory wniosków oraz wskazówki z MSWiA w sprawie możliwości otrzymania dotacji i zasiłków dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi w 2010 r.

4. Udzieleniu pomocy osobom poszkodowanym w wyniku powodzi występujących w 2010 r. ze środków budżetu państwa. Kwota wypłaconych zasiłków celowych dla rodzin lub osób, które poniosły straty w wyniku powodzi w gminach województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 3.474,5 tys. zł, w tym 3.437 tys. zł z rezerwy na przeciwdziałanie skutków powodzi. Z powyższej kwoty wg poszczególnych form pomocy wypłacono: zasiłki do 6,0 tys. zł 478 rodzinom (1186 osobom) w kwocie 1.858,1 tys. zł w tym 1,0 tys. zł ze środków własnych gmin, zasiłki do 20,0 tys. zł na odbudowę i remont budynków mieszkalnych bez wyceny kosztorysowej 102 rodzinom (308 osobom) w kwocie 852,7 tys. zł, zasiłki powyżej 20,0 tys. zł na odbudowę i remont budynków mieszkalnych po wycenie kosztorysowej 14 rodzinom (45 osobom) w kwocie 727,2 tys. zł.

W ramach pomocy dla rodzin rolniczych, u których powstały szkody spowodowane przez powódź wypłacono 4547 świadczeń na kwotę 10.119,3 tys. zł.

W ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2010 r. „Wyprawka szkolna” oraz wypłaty zasiłku powodziowego na cele edukacyjne pomocą objęto 169 uczniów i wypłacono zasiłki w kwocie 169,0 tys. zł.

5. Podjęciu działań zmierzających do wyznaczenia osób upoważnionych do wyceny wielkości szkód w budynkach i lokalach mieszkalnych oszacowanych na kwotę przekraczającą 20 tys. zł, stosownie do wytycznych MSWiA. Osoby te zostały wybrane przez Wojewodę za pośrednictwem Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w oparciu o listę zawierającą 19 rzeczoznawców – członków Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Bydgoszczy, którzy wyrazili chęć brania udziału w oszacowaniu szkód wyrządzonych przez powódź. Na sfinansowanie kosztów prac rzeczoznawców majątkowych gminy wydatkowały kwotę 37,0 tys. zł za 44 dokonane ekspertyzy. Średni koszt wyceny wynosił 840 zł.

6. Terminowym przekazywaniu do gmin otrzymanych z budżetu państwa dotacji na wypłatę zasiłków celowych, zasiłków dla rodzin rolniczych poszkodowanych w powodzi oraz zasiłków powodziowych na cele edukacyjne. Środki finansowe były przekazywane do gmin: - na wypłatę zasiłków celowych do 6 tys. zł, 20 tys. zł i powyżej 20 tys. zł w dniu otrzymania

ich z Ministerstwa Finansów lub w terminie od 1 do 2 dni,

- w zakresie pomocy dla rodzin rolniczych w dniu wpływu środków z Ministerstwa Finansów,

- w zakresie zasiłku powodziowego w dniu wpływu środków z Ministerstwa Finansów.

7. Podjęciu działań w celu zablokowania środków finansowych, zgodnie z art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych³, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych” oraz przesłaniu informacji w tym zakresie do Ministra Finansów. Środki finansowe zostały zablokowane w następujących kwotach:

- 367.615 zł w zakresie dotacji przeznaczonych na wypłatę zasiłków celowych dla rodzin, osób, które ucierpiały w wyniku powodzi w 2010 r. (rozdz. 85278 § 2010),

- 661.509 zł w zakresie dotacji przeznaczonych na wypłatę zasiłków dla rodzin rolniczych, które poniosły straty w gospodarstwach rolnych w wyniku powodzi w 2010 r. (rozdz. 85295 § 2010).

Kwoty zgłoszone do blokad wskazane zostały przez jednostki samorządu terytorialnego jako nadwyżki w posiadanych budżetach. W związku z tym, iż w tych rozdziałach pozostałe gminy nie zgłaszały potrzeb, kwoty te zostały poddane do blokady.

8. Terminowym sporządzaniu informacji dotyczących liczby poszkodowanych oraz udzielonej pomocy finansowej w formie zasiłków celowych do 6 tys. zł, 20 tys. zł i powyżej 20 tys. zł dla osób, które poniosły straty w gospodarstwach domowych w wyniku działań żywiołów w 2010 r. Informacje te zostały przekazane do MSWiA w dniu 30 września 2010 r. wg stanu na 30 września 2010 r. oraz w dniu 31 grudnia 2010 r. wg stanu na 31 grudnia 2010 r. Sprawozdanie z pomocy przyznanej osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku powodzi, obsunięcia się ziemi lub huraganu w 2010 r. zostało przekazane do MPiPS w dniu 8 lutego 2011 r. Dane wykazane w informacji przekazanej do MSWiA z pomocy udzielonej do 31 grudnia 2010 r. różniły się z danymi przekazanymi w dniu 8 lutego 2011 r. do MPiPS. Różnica dotyczyła liczby i kwoty przekazanych zasiłków celowych do kwoty 6 tys. zł, 20 tys. zł i powyżej 20 tys. zł. Wydział Polityki Społecznej Urzędu, zwany dalej „WPS”, dokonał korekty ww. informacji i w dniu 25 lutego 2011 r. przesłał ją do MSWiA. Skorygowane sprawozdanie zawierało dane zgodne ze sprawozdaniem przesłanym do MPiPS.

9. Przeprowadzeniu w jednostkach samorządu terytorialnego kontroli wykorzystania dotacji na pomoc poszkodowanym w wyniku powodzi. WPS przeprowadził w 2010 r. w 7 gminach kontrolę prawidłowości przyznawania i wypłacania zasiłków celowych w wysokości do 6,0 tys. zł. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. nieumieszczania w decyzjach administracyjnych przyznających zasiłek celowy informacji dotyczącej opłaty skarbowej zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r.

³ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

w sprawie zapłaty opłaty skarbowej⁴ oraz siedziby Samorządowego Kolegium Odwoławczego, do którego strona miała prawo złożyć odwołanie (w 2 gminach), niewskazywanie w decyzji daty zajścia zdarzenia (w 1 gminie), rozbieżności pomiędzy wnioskiem osoby poszkodowanej a przeprowadzonym wywiadem środowiskowym w zakresie rzeczywistych poniesionych strat – po dokonanej weryfikacji wnioskodawca nie uzupełnił wniosku (w 1 gminie). W 5 przypadkach zobowiązano kierowników jednostek do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości. Wszystkie zalecenia pokontrolne zostały przez jednostki zrealizowane we wskazanym przez Wojewodę terminie, tj. 14 dni od doręczenia wystąpienia pokontrolnego. Na 2011 r. zaplanowane zostały 4 kontrole w zakresie prawidłowości przyznawania i wypłacania zasiłków na odbudowę i remont budynków mieszkalnych poszkodowanych w wyniku powodzi w 2010 r.

10. Dokonywaniu okresowych ocen wykorzystania dotacji udzielonych na pomoc osobom poszkodowanym w wyniku powodzi w 2010 r. Środki finansowe były przekazywane do jednostek samorządu terytorialnego po uprzednim sprawdzeniu przez WPS. Jednostki zostały zobowiązane do codziennego przekazywania informacji o stanie wypłat zasiłków dla osób poszkodowanych, raportów o udzielonej pomocy z budżetu państwa, a także do przekazania ostatecznego rozliczenia wypłaconych osobom poszkodowanym zasiłków do kwoty 6 tys. zł, 20 tys. zł oraz powyżej 20 tys. zł. Ponadto w terminie od 14 do 19 października 2010 r. pracownicy WPS przeprowadzili wizytację w 16 gminach dotkniętych przez powódź, w celu oceny stopnia wykorzystania środków finansowych przekazanych na zasiłki celowe.

11. Dochodzeniu od jednostek samorządu terytorialnego zwrotu niewykorzystanych dotacji na zasiłki celowe dla rodzin i osób poszkodowanych w wyniku powodzi, dotacji na zasiłki celowe dla rodzin rolniczych, dotacji na wypłatę zasiłku powodziowego na cele edukacyjne oraz terminowym przekazaniu tych dotacji na rachunek budżetu państwa. Gminy zostały zobowiązane do przekazywania każdego dnia informacji o liczbie oraz wysokości wypłaconych zasiłków oraz zwrotu niewykorzystanych dotacji. Ponadto w terminie do 8 listopada 2010 r. zobowiązano gminy do dokonania rozliczenia wykorzystanych środków z dotacji. Niewykorzystane przez gminy kwoty otrzymanych dotacji zostały terminowo przekazane na rachunek Urzędu.

Przedstawiając Pani Wojewodzie powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków i nie oczekuje przedstawienia przez Panią informacji, o której mowa w art. 62 ust. 1 ustawy o NIK.

⁴ Dz.U. Nr 187, poz. 1330.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.